

*В. Куртова,
магістрантка,
М. Комагорова,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова*

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Анотація. У публікації висвітлено переваги використання гри у навчальній стратегії формування мовленнєвої компетентності молодшого школяра. Визначено ефективність гри у формуванні мовленнєвої компетентності молодшого школяра.

Ключові слова: гра, мовленнєва компетентність, молодші школярі.

У період поширення масової культури велика увага приділяється вихованню мовної особистості, тобто такої, яка володіла б усіма виражальними засобами рідної мови, була б спроможна вільно виражати власні позиції, логічно та послідовно висловлювати їх і доводити. Саме тому виникає потреба в оновленні змісту, вдосконаленні форм, методів і технологій навчання дітей рідної мови, розвитку культури мовлення та мовленнєвого спілкування. Для формування соціально активної особистості не обійтись без використання ігрових технологій. Гра є однією з форм розвитку творчого потенціалу дітей молодшого шкільного віку [1].

Питанню ігрових технологій такі науковці як: Д. Щербина, Г. Топчій, Г. Селевко, Л. Савченко, С. Рубінштейн, І. Мамчур, О. Жорник, М. Гриньова, Т. Бондаренко приділяли значну увагу. Вивчали її і класики (К. Ушинський, В. Сухомлинський, А. Макаренко) та сучасні дослідники у (Н. Бібік, Н. Максименко, Я. Коломинський, Н. Кудикіна, Т. Качак, О. Проскура, О. Савченко).

Мета статті. Охарактеризувати переваги використання ігрової технології для формування мовленнєвої компетентності у молодших школярів.

Сьогодні багато європейських країн приділяють особливу увагу саме **мовленнєвій компетентності**. Основним засобом спілкування людей є мовлення. Ані отримувати, ані передавати велику кількість інформації людина без нього людина не зможе, включаючи і ту, яка несе величезний смисловий тягар або фіксує інформацію, яку не можуть сприйняти органи чуття(явища, абстрактні поняття, які безпосередньо не сприймаються, правила та ін.).

Компетентність – це динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, 11 навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність [2, с. 13]. В «Українському педагогічному словнику» знаходимо, що ігрова діяльність – це різновид активної діяльності людини, у процесі якої

відбувається оволодіння суспільними функціями, відносинами та рідною мовою як засобом спілкування [3, с. 139]. На думку Л. Кондрашової, М. Вієвської, Л. Савченко визначають ігрову діяльність через комунікативний зв'язок між учасниками гри, що сприяє їх творчому самовираженню. При цьому за допомогою гри підвищується результативність навчальної діяльності [4, с. 13].

Для мовної гри задає умови навчально-ігрова ситуація, а мовна гра являє собою спосіб комунікативної самореалізації, інтерпретації теми, навчального матеріалу. Мовні ігри на уроках української мови можуть застосовуватися в актах читання, аудіювання, говоріння, письма. Навчання української мови за допомогою гри пов'язують, з одного боку, учня (учнів), дидактичний дискус, учителя, а з іншого – автора, дидактичний текст, учня (учнів, учителя).

На думку Л. Виготського ігрова діяльність є поліфункціональним феноменом. Науковець визначає такі основні функції ігрової діяльності:

- розвивальну – розвиток сприйняття, пам'яті, мислення, уваги вольової сфери, уяви;
- розважальну – отримання задоволення безпосередньо від процесу ігрової діяльності;
- навчальну – сприяє засвоєнню нової інформації;
- виховну – формування особистісних якостей, ціннісних орієнтацій;
- соціалізації – включення в систему суспільних відносин, засвоєння багатства національної культури і традицій
- – комунікативна – встановлення контактів з учасниками гри;
- коригувальну – внесення позитивних змін, доповнення в структуру особистісних показників;
- регуляторну – регуляція поведінки завдяки загальноприйнятим умовам та правилам;
- діагностичну – дає змогу виявляти інтелектуальні, творчі, емоційні та ін. прояви;
- терапевтичну – використовується як засіб подолання різних труднощів, що виникають під час спілкування, праці;
- релаксаційну – знімає емоційну напругу, гострі неврологічні реакції, нейтралізує емоційно негативні переживання та страхи;
- самореалізації – перевірка на практиці різноманітних процесів життєдіяльності учня, виявлення недоліків практичного досвіду;
- комунікативну – моделює реальний контекст складних людських взаємин через встановлення емоційних контактів, доброзичливі відносини, моральні детермінанти та позиції;
- формувальну – розвиток утворень інтелектуальної (пізнавальні можливості, логічне, образне мислення та ін.) та моральної сфер (моральні уявлення, якості, норми поведінки, оцінка) [5].

Отже, ігрова технологія є надзвичайно ефективним засобом формування мовленнєвої компетентності молодших школярів. Без спеціально організованого навчання не відбудеться належне опанування мовленнєвої компетентності. Правильно організована робота з дітьми за допомогою ігрових технологій надасть неоцінену допомогу в роботі над формуванням мовних навичок дітей

молодшого шкільного віку. Таким чином, можемо зазначити, що гра має посісти важливе місце у роботі з формування мовленнєвої компетентності у молодших школярів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Андреева Г. М. Соціальна психологія: М. 2009
2. . Нова українська школа: poradnik dla vchytel'ya / Під заг. ред. Бібік Н. М. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
4. Кондрашова Л.В. Имитационно-игровое обучение в высшей школе: [учебное пособие] . Л.В. Кондрашова, М.Г. Виевская, Л.А. Савченко. Кривой Рог: КГПУ, 2001. 194 с
5. Выготский Л.С. Игра и ее роль в психическом развитии ребенка: Вопросы психологии. 1966. № 6, С. 62-68.